

# SPIS TREŚCI

|                                                                            |    |
|----------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>1</b>                                                                   |    |
| <b>Zarys historii odkryć geograficznych</b> (M. I. Mileska).....           | 5  |
| <b>Horyzont geograficzny w starożytności</b> .....                         | 6  |
| Mezopotamia 6                                                              |    |
| Egipt 7                                                                    |    |
| Chiny 8                                                                    |    |
| Indie 9                                                                    |    |
| Kreta 9                                                                    |    |
| Fenicja 10                                                                 |    |
| Grecy 10                                                                   |    |
| <b>Horyzont geograficzny w średniowieczu</b> .....                         | 11 |
| Normanowie 11                                                              |    |
| Arabowie 12                                                                |    |
| Europejscy podróżnicy w Azji w XIII–XIV w. 12                              |    |
| <b>Rozwój horyzontu geograficznego od wielkich odkryć do XVIII w....</b>   | 14 |
| Opłynięcie Afryki 14                                                       |    |
| Odkrycie Ameryki 14                                                        |    |
| Pierwszy polityczny podział świata 15                                      |    |
| Konkwista hiszpańska 15                                                    |    |
| Odkrycie Oceanu Wielkiego i pierwsza podróż dookoła Ziemi 16               |    |
| Udział korsarzy w dziejach odkryć geograficznych 16                        |    |
| Poszukiwanie przejścia północno-zachodniego do Indii 16                    |    |
| Poszukiwanie przejścia północno-wschodniego do Indii 18                    |    |
| Wyprawy oceaniczne w XVII–XVIII w. i odkrycie Australii 19                 |    |
| Początki imperiów kolonialnych – rola wypraw badawczych 19                 |    |
| <b>Rozwój horyzontu geograficznego w XIX w. i na początku XX w. ....</b>   | 21 |
| Ważniejsze wyprawy i odkrycia w Azji 21                                    |    |
| Ważniejsze wyprawy i odkrycia w Afryce 22                                  |    |
| Ważniejsze wyprawy i odkrycia w Ameryce 23                                 |    |
| Ważniejsze wyprawy i odkrycia w Australii 24                               |    |
| Ważniejsze wyprawy arktyczne i antarktyczne 24                             |    |
| Odkrycie Antarktydy 26                                                     |    |
| Zdobycie Biegunów Północnego i Południowego 26                             |    |
| <b>Współczesne badania lądów i mórz</b> .....                              | 27 |
| I i II Międzynarodowy Rok Polarny oraz I Międzynarodowy Rok Geofizyczny 27 |    |
| Udział Polski w Międzynarodowym Roku Geofizycznym 28                       |    |

## 2

**Eurazja** ..... 29**Zarys fizycznogeograficzny (J. Kondracki)** ..... 30

Pojęcie i położenie 30

Struktura i rzeźba. Tektonika 31

Rzeźba 34

Klimat 35

Wody 37

Roślinność, świat zwierzęcy i gleby 38

**Wielkie obszary fizycznogeograficzne (J. Kondracki)** ..... 43

Europa Północna 43

Europa Zachodnia 44

Europa Południowa 46

Europa Wschodnia 48

Syberia Zachodnia 49

Syberia Środkowa i Wschodnia 49

Azja Środkowa 52

Azja Centralna 54

Azja Wschodnia 54

Azja Południowo-Zachodnia 55

Indie 56

Azja Południowo-Wschodnia 56

**Ludność Eurazji (J. Barbag)** ..... 58

Gęstość zaludnienia i rozmieszczenie ludności 59

Urbanizacja 59

Migracje 60

Narody, grupy językowe 61

Podział polityczny Eurazji 61

**Ogólny przegląd gospodarczy Europy i Azji (J. Barbag)** ..... 63

Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (B. Rychłowski) 68

Polska (A. Dylikowa) 118

Czechosłowacja (St. Otok) 140

Niemiecka Republika Demokratyczna (J. Barbag) 149

Węgry (St. Otok) 156

Rumunia (T. Olszewski) 163

Bułgaria (T. Olszewski) 171

Jugosławia (A. Bajcar) 180

Albania (A. Bajcar) 190

Kraje skandynawskie (L. Ratajski) 194

Norwegia 201

Szwecja 206

Finlandia 210

Dania 214

Republika Federalna Niemiec (J. Barbag) 219

Francja (J. Barbag) 232

Belgia (J. Barbag) 251